

“The public have an insatiable curiosity to know everything, except what is worth knowing” Oscar Wilde

VERANDERINGE AAN DIE CGA RAAD

Nadat hy ses jaar op die CGA Raad gedien het, het Eric Nohamba bedank om meer tyd aan sy boerdery te spandeer. Eric was 'n vokale lid van die Raad in die bevordering van die belange van swart produsente in die suidelike produksie-streke. Ons wil graag vir Eric vir sy bydrae en toewyding bedank. Eric word deur Khaya Katoo vervang - ons sien uit na Khaya se bydrae in die toekoms. Khaya is geen nuweling in Direksie dinamika nie omdat hy vir twee termyne op die PPEC-raad (die sitrusbedryf verteenwoordig) gedien het. Khaya sluit aan by 'n CGA-direksie van twee-en-twintig Direkteure met 'n gesamentlike diens van 210 jaar aan Suider-Afrika se sitrusprodusente.

SITRUS SUMMIT: LEVERS OF CHANGE TO SHAPE THE FUTURE OF THE SOUTH AFRICAN CITRUS INDUSTRY – TRACY DAVIDS EN KANDAS CLOETE (BFAP)

Hierdie aanbieding het ernstige stof tot nadenke gegee. Nadat aanvanklik die leidende posisie wat sitrus in die Suid-Afrikaanse landboulandskap speel (7% van bruto waarde van landbouproduksie; voorste uitvoerverdiener en werkgewer) uiteengesit is, het die aanbieding die groot uitdagings wat die bedryf in die gesig staar, uiteengesit. **Binnelandse risiko's** het die hawe en logistieke uitdagings ingesluit wat tot verdragings en kwaliteitseise gelei het; afwaartse prysrisiko namate meer produkte in die mark kom; koueketting-onderbrekings as gevolg van aanhoudende kragonderbrekings wat kwaliteit en bergingskoste beïnvloed; kosprys inflasie (veral arbeid); erosie van kapitaalbasis as gevolg van gedwonge verkope; wisselkoerskommelings; weerstoestande en konflik/sosiale onrus.

Globale risiko's sluit groei in verskaffing vanaf mededingers in die suidelike halfgrond in; vragtariewe (steeds hoër as pre-pandemie vlakke); groot en diep resessies in ontwikkelde ekonomieë wat tot 'n laer vraag na ingevoerde goedere lei; strengere marktoegangsvereistes van die EU wat tot tegniese handelshindernisse lei; inval van Oekraïne en die uitgebreide impak daarvan. As gevolg van hierdie risiko's is dit BFAP se projeksie dat 4 000 hektaar sitrus in die volgende dekade verwyder kan word.

Aan die positiewe kant word verwag dat pryse in die mark die bodem bereik het en na verwagting oor die volgende dekade sal groei, terwyl sommige koste vorentoe kan verminder. Die BFAP-basislynmodel toon dat 2023 'n uitdagende jaar sal wees, met verbeterings daarna. Om die basislyn na 'n meer winsgewende en volhoubare posisie te verander, sal vereis dat die hele waardeketting 'n bydrae lewer – samewerking en koördinerende is nodig om die storm te navigeer. Drie scenario's wat bedryfsvolhoubaarheid sal verbeter, is toe aangebied. Die **eerste** is 'n strewe na meer bemerkbare vruggrootte en kwaliteit; wat 'n verandering in produksiepraktyke vereis om vrugtegroottes, wat aan die pakhuis gelewer word, te verbeter, om vrugte wat aan die verwerkingsbemarkingskanaal gelewer word, te verminder, om uitvoere te verbeter deur uitvoer “packouts” te verhoog, oorskakeling na klas 1 vrugte en 'n meer wenslike tellingverspreiding. Die **tweede** is om die risiko van marktoeraanbod per kommoditeit te verminder deur middel van vroeë waarskuwingstelsels. Dit vereis 'n begrip van die markte se tuimelpunte, samewerking en die deel van inligting om die regte vrugte op die regte tyd te verskaf. Die **derde** scenario behels die verbetering van marktoegang en voorkeurhandelsooreenkomste. Dit behels onderhandelinge tussen regerings om Suid-Afrika se mededingende posisie te verbeter. 'n Kombinasie van hierdie scenario's sal die bedryf op 'n pad na winsgewendheid en volhoubaarheid plaas. Aanbieding is op hierdie skakel beskikbaar - [Levers of Change to Shape the Future of the Citrus Industry \(Tracy Davids\)](#). Kry 'n koppie koffie en luister na 'n wonderlike 25 minute sessie!!

GEPAK EN VERSKEEP

Suider-Afrika se suurlemoen-uitvoere is in volle swang met 4,7 miljoen kartonne wat tot dusver gepak is (2022 3,9 miljoen). Die Midde-Ooste het die helfte van hierdie vrugte ontvang, met die meeste van die balans wat na Rusland (18%) en Asië (15%) verskeep is. 1,3 miljoen kartonne pomelo's is gepak – 61% is na die EU gestuur, 17% na Asië en 15% na Rusland. Mandaryne begin optel met 900 duisend kartonne wat gepak is (meestal satsuma) – 35% wat na die VK gestuur is, 32% na die EU en 27% na Rusland.